

De Hoop Scheffer

wij vandaag de gehele dag hebben gesproken.

Dat nadere voorstel is om eerst te gaan schorsen met het oog op de stemming over de Europamoties. Ik stel voor die schorsing 20 minuten te laten duren. Er is om een schorsing van 15 minuten gevraagd, maar laten wij er 20 minuten van maken, maar dan ook echt 20 minuten. Dan moet iedereen hier dus na 20 minuten weer terug zijn. Dan gaan wij stemmen over de Europamoties. Daarna kunnen de bewindslieden elk hun weg gaan. Wij houden vervolgens een kort debat, in één termijn, met spreektijden van maximaal drie minuten, naar aanleiding van datgene wat ik bij de regeling van werkzaamheden ga voorstellen over de begrotingsbehandelingen. Mocht daaruit een stemming voortvloeien, dan doen wij dat meteen. Dat betekent dat wij nu gaan schorsen met het oog op de voorbereiding in de fracties van de stemming over de Europamoties. Die schorsing duurt tot precies 0.05 uur.

Overeenkomstig de voorstellen van de voorzitter wordt besloten.

De vergadering wordt van 23.45 uur tot 0.05 uur geschorst.

Aan de orde zijn de **stemmingen** over moties, ingediend in het debat over de **uitbreiding van de Europese Unie**, te weten:

- de motie-Van Nieuwenhoven over steun voor de door het kabinet geformuleerde inzet (23987, nr. 17);
- de motie-Van Nieuwenhoven over afbouw van exportsubsidies en tariefmuren en de GLB-hervormingen (23987, nr. 18);
- de motie-Van Nieuwenhoven over de onderwerping van de Conventie aan een referendum (23987, nr. 19);
- de motie-Van Bommel over het hervormen van de landbouwpolitiek in een duurzame richting (23987, nr. 20);
- de motie-Van Bommel over een raadgevend referendum over de uitbreiding van de EU (23987, nr. 21);
- de motie-Rosenmöller over de richtlijn betreffende de status van langdurig ingezetenen derdelanders (23987, nr. 22);
- de motie-Th.C. de Graaf c.s. over een inventarisatie met betrekking tot de verschillende mogelijkheden van een referendum (23987, nr. 23);

- de motie-Verhagen over de vrijwaringsconclusies (23987, nr. 24);
- de motie-Verhagen/Zalm over Roemenië en Bulgarije (23987, nr. 25);
- de motie-Zalm over het toetredingsverdrag en het systeem van inkomenssteun (23987, nr. 26);
- de motie-Zalm over een systeem van nieuw examen doen (23987, nr. 27).

(Zie vergadering van heden.)

In stemming komt de motie-Van Nieuwenhoven (23987, nr. 17).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, de PvdA, D66, Leefbaar Nederland, het CDA en de SGP voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Van Nieuwenhoven (23987, nr. 18).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, de PvdA, D66, Leefbaar Nederland, de VVD en de LPF voor deze motie hebben gestemd en die van de andere fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Van Nieuwenhoven (23987, nr. 19).

De **voorzitter**: De heer Verhagen verlangt hoofdelijke stemming over deze motie.

Voor stemmen de leden Bussemaker, Crone, Dijksma, Dittrich, Duivesteijn, Duyvendak, Eberhard, Eerdmans, Van Geen, Van Gent, Gerken, Giskes, Theo de Graaf, Thom de Graaf, Halsema, Hamer, Van Heteren, Jense, De Jong, Jukema, Kalsbeek, Kant, Karimi, Koenders, Lambrechts, Lazrak, Marijnissen, Van Nieuwenhoven, Van Oven, Palm, Rehwinkel, Rosenmöller, De Ruiters, Schonewille, Smolders, Smulders, Stuger, Teeven, Tichelaar, Timmermans, Tonkens, Varela, Van der Velden, Van Velzen, Vendrik, Verbeet, Vergeer-Mudde, Klaas de Vries, De Wit, Wolfsen, Zeroual, Zvonar, Adelmund, Albayrak, Van As, Bakker, Van Bommel, Bos, Van den Brand en Van den Brink.

Tegen stemmen de leden Buijs, Van de Camp, Cornielje, Çörüz, Van Dijk, Van Dijke, Van den Doel, Eski, Eurlings, Ferrier, Van Fessen, Geluk, De Grave, De Haan, Van Haersma Buma, Haverkamp, Hofstra, Huizinga-Heringa, Jager, Joldersma, Jorritsma-Lebbink, Koopmans, Kortenhorst, Van Lith, Van Loon-Koomen, Luchtensveld, Mastwijk, Meijer, Mosterd, De Nerée tot Babberich, Van Oerle-van der Horst, Oplaat, Ormel, De Pater-van der Meer, Rambocus, Rietkerk, Rijpstra, Rouvoet, Schreijer-Pierik Smilde, Spiess, Van der Staaij, Sterk, Terpstra, Verbugt, Verburg, Verhagen, Vietsch, Van der Vlies, Bibi de Vries, Jan de Vries, Van Vroonhoven-Kok, Weisglas, Wilders, Van Winsen, Zalm, Van Aartsen, Aasted-Madsen-van Stiphout, Algra, Atsma, Van Beek, Blaauw, Blok, Van Bochove en Bruls.

De **voorzitter**: Ik constateer dat 60 leden voor de motie hebben gestemd en 65 ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Van Bommel (23987, nr. 20).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, de PvdA en D66 voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

De heer Van Bommel heeft zijn motie op stuk nr. 21 ingetrokken.

In stemming komt de motie-Rosenmöller (23987, nr. 22).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, de PvdA, D66, Leefbaar Nederland, de VVD, de Groep De Jong en de LPF voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

De heer **De Graaf** (D66): Voorzitter. Ik wil de motie op stuk nr. 23 graag aanhouden tot een nader tijdstip.

De **voorzitter**: Dat betekent dat de motie op stuk nr. 23 van de agenda is afgevoerd. Ik deel overigens mee dat de heer Van Bommel deze motie inmiddels mede heeft ondertekend, maar nu er daarvoor nog tijd is, zal die motie daarom opnieuw worden rondgedeeld.

Voorzitter

De motie-Th.C. de Graaf c.s. (23987, nr. 23) is in die zin gewijzigd dat zij thans is medeondertekend door het lid Van Bommel.

De **voorzitter**: Op verzoek van de heren Zalm en Verhagen stel ik voor dat er eerst wordt gestemd over de motie op stuk nr. 27 en dan over de motie op stuk nr. 24.

Daartoe wordt besloten.

In stemming komt de motie-Zalm (23987, nr. 27).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de VVD, de Groep De Jong en de LPF voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Verhagen (23987, nr. 24).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de VVD, Leefbaar Nederland, het CDA en de SGP voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Verhagen/Zalm (23987, nr. 25).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de VVD, het CDA, de Groep De Jong, de ChristenUnie, de SGP en de LPF voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Zalm (23987, nr. 26).

De **voorzitter**: Ik geef gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen vooraf.

□

De heer **Verhagen** (CDA): Voorzitter. De CDA-fractie heeft zich, ook in het Strategisch akkoord, voorstander verklaard van een herziening van het landbouwbeleid waarbij een eventuele inkomenssteun aan nieuwe lidstaten gevolgd zou moeten worden door een uitfasering van de landbouwsteun in totaliteit. Tijdens het debat is bij de motie-Zalm op

stuk nr. 26 over deze inkomenssteun in het begin nadrukkelijk boven de markt blijven hangen of de heer Zalm met die motie een inspanningsverplichting dan wel een resultaatsverplichting wenste te bereiken. Gedurende de gedachtewisseling werd bij ons de gedachte versterkt dat het hier om een resultaatsverplichting ging die mogelijkerwijze gevolgd zou moeten worden door een veto op de uitbreiding. Derhalve zal de CDA-fractie tegen deze motie stemmen.

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de VVD, de Groep De Jong en de LPF voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

De **voorzitter**: Wij wensen de bewindslieden een goede nachtrust en een goede reis. Ik wens hen, neutraal geformuleerd, succes met het werk in Brussel.

Regeling van werkzaamheden

De **voorzitter**: Ik stel voor, te behandelen in de vergaderingen van 29, 30 en 31 oktober het verslag van de Europese Raad van 24 en 25 oktober, met maximumspreektijden voor CDA, LPF, VVD en PvdA van 8 minuten, voor GroenLinks, SP en D66 van 6 minuten, voor ChristenUnie, SGP en Leefbaar Nederland van 5 minuten en voor de Groep De Jong van 2,5 minuut.

Voorts stel ik voor, ook gehoord de beraadslagingen van de fractie-secretarissen, toe te voegen aan de agenda van de volgende week:
- het wetsvoorstel Vaststelling van de begrotingsstaat van het Huis der Koningin (I) voor het jaar 2003 (28600-I);
- het wetsvoorstel Vaststelling van de begrotingsstaat van het Ministerie van Algemene Zaken (III) voor het jaar 2003 (28600-III),
en de gezamenlijke behandeling van:
- de algemene financiële beschouwingen;
- het wetsvoorstel Vaststelling van de begrotingsstaat van het Ministerie van Financiën (IXB) voor het jaar 2003 (28600-IXB);
- het wetsvoorstel Vaststelling van de begrotingsstaat van de Nationale Schuld (IXA) voor het jaar 2003

(28600-IXA);
- het wetsvoorstel Vaststelling van de begrotingsstaat van het BTW-compensatiefonds voor het jaar 2003 (28600-G).

Voor de behandeling van de overige begrotingen zal ik nog heden een schema laten ronddelen waarbij ik zo veel mogelijk de oorspronkelijke planning zal aanhouden.

Mijn voorstel komt erop neer, conform de beraadslagingen van de fractie-secretarissen, volgende week te beginnen met de behandeling van de begrotingen.

Alvorens dit voorstel te behandelen, deel ik het volgende mede. De voor aanstaande maandag geplande wetgevings- en notaoverleggen zullen geen doorgang vinden.

Op verzoek van de fractie van de VVD heb ik enkele benoemingen gedaan in commissies. Bijzonderheden zullen als noot in de Handelingen worden opgenomen.

(De noot is opgenomen aan het eind van deze editie.)¹

De **voorzitter**: Ik stel voor het lid J.J. van Dijk van de CDA-fractie te benoemen tot plaatsvervangend lid van de Europese Conventie.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Mevrouw Kant heeft al bij een vorige regeling van werkzaamheden laten weten dat zij het woord wil voeren over de voorstellen voor behandeling van de begrotingen. Inmiddels is er een sprekerslijst. Iedere spreker heeft maximaal drie minuten. Mevrouw Kant heeft mij gevraagd of het mogelijk is om in de eerste en wat mij betreft laatste termijn een motie in te dienen. Ik stel voor om daarmee, bij uitzondering, akkoord te gaan.

Daartoe wordt besloten.

Mevrouw **Dijksma** (PvdA): Voorzitter. Een punt van de orde. Mijn fractie heeft in de afgelopen dagen heel vaak het begrip "controversieel verklaren" voorbij horen komen. Wij zouden het bijzonder op prijs stellen als u, als voorzitter van de Kamer, nog eens wil duiden wat de betekenis van dit begrip is.